

ВІДГУК

рецензента доктора юридичних наук, професора Ключової Євгенії Миколаївни на дисертацію Кирилюк Надії Дмитрівни на тему: «Адміністративно-правове регулювання відносин у сфері цивільної авіації України» на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право

У дисертації обґрунтовано актуальність обраної теми дослідження, визначено зв'язок з науковими планами та програмами, розкрито мету, задачі, об'єкт і предмет дослідження, наведено методи дослідження, висвітлено наукову новизну, а також підкреслено науково-теоретичне значення і практичну важливість висновків, одержаних у результаті проведеного дослідження, узагальнено інформацію про апробацію результатів роботи і публікацій автора.

Достатньо високий ступінь обґрунтованості і достовірності результатів дослідження забезпечено використанням низки загальнонаукових та спеціальних методів пізнання. Саме їх застосування визначає логічну побудову дисертації та дозволяє послідовно й науково обґрунтовано реалізувати мету і задачі, поставлені на початку дослідження. Крім того, перевагою роботи є використання загальнотеоретичних наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених, розробок фахівців у галузі теорії права, конституційного, адміністративного права.

Науково-обґрунтованою є аргументація автора, що адміністративно-правове регулювання в галузі цивільної авіації можна визначити, як механізм адміністративно-правового регулювання суспільних відносин у галузі цивільної авіації, та діяльності, пов'язаної з авіаційною, що включає в себе методи та форми регулювання діяльності суб'єктів авіаційної діяльності.

Як зазначено в роботі Н. Д. Кирилюк, за правопорушення в галузі цивільної авіації передбачено кримінальна, цивільна, адміністративна, дисциплінарна відповідальність. Вказується, що крім адміністративної відповідальності, передбаченої КУпАП з накладенням відповідних адміністративних стягнень, законодавством передбачено застосування фінансових санкцій за правопорушення в галузі цивільної авіації в порядку, передбаченому Повітряним

кодексом України. Зазначено, що єдиною підставою адміністративної відповідальності є вчинення правопорушення.

Ознаками адміністративної відповідальності в галузі цивільної авіації є:

- 1) підстава настання адміністративної відповідальності, тобто факт вчинення правопорушення в галузі цивільної авіації;
- 2) загальнообов'язковий, публічний характер адміністративної відповідальності;
- 3) обмежене коло суб'єктів, що можуть накладати адміністративні стягнення;
- 4) суб'єктами адміністративної відповідальності є юридичні та фізичні особи;
- 5) визначений особливий порядок притягнення до адміністративної відповідальності (в залежності від суб'єктів);
- 6) специфічна сфера впливу – цивільна авіація, що зумовлює свої особливості.

Вони полягають у наступному:

- 1) наявність специфічного суб'єкта правопорушення: пасажир, посадова особа суб'єкта авіаційної діяльності тощо;
- 2) виникнення в процесі здійснення авіаційної діяльності;
- 3) при вчиненні правопорушення відбувається порушення вимог авіаційної безпеки або безпеки польотів.

Відповідно до поставлених завдань і концепції дослідження, автором представлено результати ретельного вивчення стану розробленості проблеми правового регулювання цивільної авіації в Україні.

На схвалення заслуговує джерелознавча база дисертаційної роботи. Спираючись на напрацювання юридичної науки (В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, М.І. Ануфрієва, Т.Б. Аріфходжаєвої, С.С. Вітвіцького, Л.К. Воронової, В.М. Гаращука, О.В. Головіна, В.М. Горшеньова, А.П. Гуляєва, С.А. Єрохіна, І.К. Залюбовської, В.О. Заросила, М.В. Карасьової, Н.В. Карнарука, Т.С. Кичилюка, С.В. Ківалова, В.Ю. Кобринського, Є. А. Кочеріна, Д.В. Лученка, С.І. Лучковської, Н.А. Маринівої, О.В. Мелкадзе, В.В. Новикова, Г.М. Остапович,); С. І. Москаленко зумів виділити головні напрями їх досліджень і зосередити увагу на формуванні необхідних професійних якостей.

Не викликає сумніву практична значущість роботи – отримані теоретичні висновки й результати дослідження можуть бути використані в процесі укладання навчальних програм із професійно орієнтованих дисциплін («Авіаційне законодавство», «Адміністративне право» та «Термінологія радіообміну англійською мовою»), розроблення практичних занять, написання підручників та методичних посібників із проблем правового регулювання цивільної авіації.

У цілому позитивно оцінюючи автореферат Н.Д. Кирилюк, не можна обійти стороною низку дискусійних положень:

по-перше: потрібно перерахувати та систематизувати основні проблеми ЦА з позицій сучасного стану авіації взагалі, оскільки недостатня чітка позиція виходячи зі змісту дисертації;

по-друге: на мою думку не враховані аспекти Конвенції про міжнародну цивільну авіацію в повному обсязі;

по-третє: хотілось би почути думку автора стосовно чартерних перевезень та їх місця і ролі в ЦА.

Але дані зауваження мають за мету активізувати дискусію предмету дослідження та мають направляючий характер.

За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Кирилюк Надії Дмитрівни на тему: «**Адміністративно-правове регулювання відносин у сфері цивільної авіації України**» відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, Порядку присудження ступеня доктора філософії, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, Вимогам до оформлення дисертації, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2017 № 40, що висуваються до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент:

Доктор юридичних наук, професор,
Завідувач кафедру Господарського
та транспортного права юридичного факультету
Державного університету інфраструктури та технологій

Клюєва Є.М

Свідомо д.ю.н., професором Ключової Є.М. забірено
Декан ЮФ
д.ю.н., доцент